

Referat
til
mødet i Børn- og Ungeudvalget
den 24. april 2018 kl. 08:30
i Udvalgsværelset, Ørbækvej 100, Fløj 2

Rådmand Susanne Crawley Larsen deltog ikke i mødet.

Udvalgsmedlem Tim Vermund var mødeleder.

Mødet hævet kl. 12.15.

B. Sager til afgørelse i udvalget

1 [Økonomiopfølgning pr. 1/4 2018](#)

C. Sager til drøftelse/forberedelse

2 [Temadrøftelse: Hvordan bliver børn og unge i Odense endnu sundere både mentalt og fysisk?](#)

3 [Særlige dagtilbudsindsatser](#)

D. Orientering

4 [Planlægning og prognose Budget 2019](#)

5 [Ankestatistik for Børne- og Ungerådgivningen 2017](#)

6 [Talent, Potentiale og Social Mobilitet - status](#)

7 [Aktuelle sager](#)

B. Sager til afgørelse i udvalget

1. Økonomiopfølgning pr. 1/4 2018

B. Sager til afgørelse i udvalget

Åbent - 00.30.00-G01-33-17

RESUMÉ

Børn- og Ungeforvaltningen fremsender økonomiopfølgning pr. 1/4 2018 til Børn- og Ungeudvalget.

På nuværende tidspunkt forventes der på Børn- og Ungeudvalgets område et merforbrug på 0,3 mio. kr. på Drift. På Entreprenørordninger forventes et merforbrug på 1,8 mio. kr., og på Projekter med ekstern finansiering et mindreforbrug på 0,4 mio. kr. På de Særlige driftsområder forventes et merforbrug på 0,2 mio. kr.

Samlet set forventes der på nuværende tidspunkt mindreforbrug på Dagtilbud og Skole, hvorimod der på Sundhed & Forebyggelse og Familie & Velfærds områder forventes merforbrug. Det Tværgående område og Staben forventer budgetoverholdelse.

Der gøres opmærksom på, at merforbruget på 18,5 mio. kr. i Familie & Velfærd finansieres ved, at 11,9 mio. kr. skal findes indenfor udvalgets samlede ramme, mens det resterende merforbrug finansieres af Familie & Velfærds ramme jf. Børn- og Ungeudvalgsmøde af den 27/2 2018.

Der gøres ligeledes opmærksom på, at forvaltningen har igangsat en proces omkring finansiering af 4,9 mio. kr. vedr. Børn- og Ungetandplejen jf. Børn- og Ungeudvalgsmøde af den 10/4 2018.

Udvalget vil yderligere blive informeret om økonomi og effekt i maj (1. halvår) og oktober (2. halvår).

EFFEKT

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene i denne sag.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget godkender:

1. Økonomiopfølgningen pr. 1/4 2018.

BESLUTNING

Børn- og Ungeudvalget godkender indstillingen.

Rådmand Susanne Crawley Larsen deltog ikke i mødet.

SAGSFREMSTILLING

I denne sag gives den første opfølgning på et forventet regnskab 2018 indenfor Børn- og Ungeudvalgets områder. Udvalget vil yderligere blive informeret om økonomi og effekt i maj (1. halvår) og oktober (2. halvår).

Økonomiopfølgningen for Børn- og Ungeudvalgets område indeholder en oversigt over det korrigerede budget samt forbruget pr. 28/2. Tillige gives en kort beskrivelse af udfordringerne på de forskellige driftsområder.

Forventet regnskab på driftsområderne

Der er på baggrund af budgetopfølgningen fra Dagtilbud, Skole, Sundhed & Forebyggelse, Familie & Velfærd, Tværgående og Staben en forventning om et merforbrug på 0,3 mio. kr. på Drift. Dette svarende til en afvigelse på 0 pct. af det samlede driftsbudget. På Entreprenørordninger forventes et samlet merforbrug på 1,8 mio. kr. På Projekter med ekstern finansiering forventes et mindreforbrug på 0,4 mio. kr., og endeligt forventes der på de Særlige driftsområder et merforbrug på 0,2 mio. kr.

Overførsler fra Regnskab 2017 er indregnet i forventningerne til Regnskab 2018.

Opmærksomheden henledes dog på merforbruget i Familie & Velfærd på 18,5 mio. kr. som skal finansieres ved, at de 11,9 mio. kr. skal findes indenfor udvalgets samlede ramme, mens Familie & Velfærd selv finansierer de øvrige midler jf. Børn- og Ungeudvalgsmøde den 27/2 2018.

Der gøres ligeledes opmærksom på, at forvaltningen har igangsat en proces omkring finansiering af 4,9 mio. kr. vedr. Børn- og Ungetandplejen jf. Børn- og Ungeudvalgsmøde af den 10/4 2018.

Drift, 1.000 kr.	Korrigeret budget	Forbrug pr. 28.02.18	Forbrugsprocent pr. 28.02.18	Forventet Regnskab 2018	Mer-/Mindreforbrug	Pct. afvigelse
Dagtilbud	801.179	125.116	15,6 pct.	790.806	10.374	1,3 pct.
Skole	1.415.661	187.279	13,2 pct.	1.407.671	7.990	0,6 pct.
Sundhed og Forebyggelse	127.666	19.890	15,6 pct.	127.794	-129	-0,1 pct.
Familie og Velfærd	537.479	80.122	14,9 pct.	544.074	-18.522	-3,4 pct.
Tværgående	36.709	832	2,3 pct.	36.709	0	0 pct.
Staben	28.837	130	0,5 pct.	28.837	0	0 pct.
Total	2.947.530	413.369	14 pct.	2.935.891	-287	0 pct.

Entrepreneurordninger 1.000 kr.	Korrigeret budget	Forbrug pr. 28.02.18	Forbrugsprocent pr. 28.02.18	Forventet Regnskab 2018	Mer-/Mindreforbrug	Pct. afvigelse
Dagtilbud	-6.062	442	-7,3 pct.	-6.062	0	0 pct.
Skole	0	547	0 pct.	0	0	0 pct.
Sundhed og Forebyggelse	-1.913	800	-41,8 pct.	-163	-1.750	91,5 pct.
Familie og Velfærd	-1.646	-1.591	96,7 pct.	-1.646	0	0 pct.
Total	-9.622	197	-2,1 pct.	-7.872	-1.750	18,2 pct.

Projekter med ekstern finansiering, 1.000 kr.	Korrigeret budget	Forbrug pr. 28.02.18	Forbrugsprocent pr. 28.02.18	Forventet Regnskab 2018	Mer-/Mindreforbrug	Pct. afvigelse
Dagtilbud	0	0	0 pct.	0	0	0 pct.
Skole	-9	-1.428	15866,7 pct.	-9	0	0 pct.
Sundhed og Forebyggelse	0	106	0 pct.	-400	400	0 pct.
Familie og Velfærd	0	224	0 pct.	0	0	0 pct.
Tværgående	0	0	0 pct.	0	0	0 pct.
Staben	0	0	0 pct.	0	0	0 pct.
Total	-9	-1.098	12197,9 pct.	-409	400	-4444,4 pct.

Særlige driftsområder, 1.000 kr.	Korrigeret budget	Forbrug pr. 28.02.18	Forbrugsprocent pr. 28.02.18	Forventet Regnskab 2018	Mer-/Mindreforbrug	Pct. afvigelse
Familie og Velfærd	3.956	-274	-6,9 pct.	4.205	-249	-6,3 pct.
Total	3.956	-274	-6,9 pct.	4.205	-249	-6,3 pct.

Total, 1.000 kr.	Korrigeret budget	Forbrug pr. 28.02.18	Forbrugsprocent pr. 28.02.18	Forventet Regnskab 2018	Mer-/Mindreforbrug	Pct. afvigelse
Dagtilbud	795.117	125.558	15,8 pct.	784.743	10.374	1,3 pct.
Skole	1.415.652	186.398	13,2 pct.	1.407.662	7.990	0,6 pct.
Sundhed og Forebyggelse	125.753	20.796	16,5 pct.	127.232	-1.479	-1,2 pct.
Familie og Velfærd	539.788	78.481	14,5 pct.	546.632	-18.771	-3,5 pct.
Tværgående	36.709	832	2,3 pct.	36.709	0	0 pct.
Staben	28.837	130	0,5 pct.	28.837	0	0 pct.
Total for alle styringsområder	2.941.855	412.195	14 pct.	2.931.815	-1.887	-0,1 pct.

Forbruget i årets første 2 måneder var på 412 mio. kr., svarende til 14 pct. af det korrigerede budget for Drift, Entrepreneurordninger og Projekter med ekstern finansiering samt Særlige driftsområder. Dermed ligger forbrugsprocenten i årets første 2 måneder en anelse under forbrugsprocenten for sidste år på samme tidspunkt (14,3 pct.).

Dagtilbud

På Dagtilbudsområdet forventes et mindreforbrug på 10,4 mio. kr. som vedrører Drift.

Drift - Decentrale budgetter

På de decentrale budgetter forventes et mindreforbrug på 6,3 mio. kr. hvilket hovedsageligt skyldes overførsel af Regnskab 2017. Der er løbende fokus på at nedbringe unødvendigt store opsparinger.

Drift - Centrale budgetter

De centrale budgetter viser et mindreforbrug på 4,1 mio. kr., som er sammensat af en forventning om færre borgere i alderen 0-2 år, og dermed færre indmeldte børn i dagplejen. Hertil er der kompetenceudviklingsmidler som først anvendes i 2019. Daginstitutionerne forventer et merforbrug som skyldes øget efterspørgsel i Ressourcebørnehusene. På området vedrørende Privat pasning ses også merforbrug, da der forventes flere børn end budgetteret.

Skole

På Skoleområdet forventes et mindreforbrug på 8 mio. kr. som vedrører Drift.

Drift - Decentrale budgetter

Decentralt forventes et mindreforbrug på 7,5 mio. kr., hvilket primært skyldes tilbageholdenhed i den almene undervisning og i specialundervisningen, da der er en del usikkerhed eftersom det kommende skoleår endnu ikke er planlagt.

Drift - Centrale budgetter

Centralt forventes samlet set et mindreforbrug på 0,5 mio. kr. Udgifterne til området vedr. betaling til staten for elever på privat- og friskoler er i 2018 steget med 10 mio. kr. som følge af stigende takster samt flere elever på privat- og friskoler. Disse midler er delvist fundet via tæt styring samt fokus på klassedannelserne.

Sundhed & Forebyggelse

Sundhed & Forebyggelsesområdet forventer et samlet merforbrug på 1,5 mio. kr., hvoraf 0,1 mio. kr. vedrører Drift, 1,8 mio. kr. vedrører Entreprenørordninger og på Projekter med ekstern finansiering forventes et mindreforbrug på 0,4 mio. kr.

Drift

Odense Tandpleje forventer et merforbrug på 0,1 mio. kr.

Der gøres opmærksom på, at forvaltningen har igangsat en proces omkring finansiering af 4,9 mio. kr. vedr. Børn- og Ungetandplejen jf. Børn- og Ungeudvalgsmøde af den 10/4 2018.

Entreprenørordninger

Der forventes et merforbrug på 1,8 mio. kr. i Odense Tandpleje, hvilket primært skyldes forsinkelser i byggeriet vedrørende flytningen af Special- og Omsorgstandplejen. Etableringen af driftsfællesskabet mellem Special- og Omsorgstandplejen er ligeledes forsinket hvilket medfører merforbrug.

Projekter med ekstern finansiering

Der forventes på nuværende tidspunkt et mindreforbrug på 0,4 mio. kr.

Familie & Velfærd

På Familie & Velfærdsområdet forventes et samlet merforbrug på 18,7 mio. kr., hvoraf 18,5 mio. kr. vedrører Drift og 0,2 mio. kr. de Særlige driftsområder.

Drift

Merforbruget skyldes primært et forventet merforbrug på anbringelsesområdet i Børne- og Ungerådgivning Social. Specialpædagogisk Rådgivning og Børne- og Ungerådgivning Handicap forventer ligeledes merforbrug, som skyldes udgifter til anbragte børns skolegang, samt et stigende antal børn i særlige dagtilbud.

Opmærksomheden henledes på det store merforbrug, hvoraf 11,9 mio. kr. skyldes et overført merforbrug fra Regnskab 2017. Der skal findes finansiering indenfor udvalgets samlede ramme til at dække merforbruget på 11,9 mio. kr., mens Familie & Velfærd selv skal finansiere de øvrige midler jf. Børn- og Ungeudvalgsmøde den 27/2 2018.

Særlige driftsområder

Det forventede merforbrug består af en forventning om færre refusionsindtægter end budgetteret grundet periodeforskydninger, og modsat et mindreforbrug som hovedsageligt skyldes tabt arbejdsfortjeneste.

Tværgående

Der forventes budgetoverholdelse.

Staben

Der forventes budgetoverholdelse.

ØKONOMI

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

C. Sager til drøftelse/forberedelse

2. Temadrøftelse: Hvordan bliver børn og unge i Odense endnu sundere både mentalt og fysisk?

C. Sager til drøftelse/forberedelse

Åbent - 00.01.00-A00-5303-17

RESUMÉ

Børn- og Ungeudvalget skal i dag drøfte temaet: Hvordan børn og unge i Odense bliver endnu sundere mentalt og fysisk?

Temadrøftelsen er en del af introduktionen til Børn- og Ungeudvalget.

Camilla Nowak Kirkedal og Sonja Serup Hansen vil holde oplæg til temadrøftelsen, som faciliteres af Annemette Winther.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter temaet "Hvordan børn og unge i Odense bliver endnu sundere mentalt og fysisk?".

BESLUTNING

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Rådmand Susanne Crawley Larsen deltog ikke i mødet.

SAGSFREMSTILLING

Som en del af introduktionen til Børn- og Ungeudvalget er der planlagt fem temadrøftelser:

1. Hvordan bliver alle børn så dygtige, som de kan?
2. Hvordan bliver mønsterbrud et kendetegn for Odenses børn og unge?
3. Hvordan sikrer vi de bedste rammer om et godt børn- og ungeliv i Odense Kommune?
4. Hvordan rustes børnene til fremtidens digitale samfund?
- 5. Hvordan bliver børn og unge i Odense endnu sundere både mentalt og fysisk? (I dag)**

Temadrøftelserne skal:

- Give udvalget et godt kendskab til børn- og ungeområdet, herunder samarbejdspartnere, muligheder, udfordringer, økonomi, lovgivning mv., så udvalget har de bedste muligheder for at sætte politisk og strategisk retning
- Give udvalget gode rammer for politiske drøftelser i udvalget om politiske ambitioner og målsætninger.
- Give udvalget mulighed for på baggrund af ovenstående at beslutte nye udvalgsmaal med tilhørende indikatorer og ambitionsniveauer inden sommerferien 2018.

Temadrøftelserne består af:

- Oplæg fra forvaltningen, f.eks. om et specifikt fagområde eller målgruppe, en vigtig politik, en konkret praksisfortælling, der kan illustrere, hvordan der arbejdes i forvaltningen mv.
- Drøftelse af fremhævede spørgsmål og dilemmaer.
- Opsamling med fokus på, hvad der er det vigtigste, som forvaltningen skal tage med fra de politiske drøftelser.

2. Fokus i dagens temadrøftelse

Den femte og sidste temadrøftelse har titlen "Hvordan børn og unge i Odense bliver endnu sundere mentalt og fysisk?"

Børns og unges mentale og fysiske sundhed og trivsel har stor betydning for deres muligheder i livet. Vaner, der dannes i de tidlige leveår, hænger bedre ved senere i livet, og en sund start på livet skaber de bedste forudsætninger for et sundt voksenliv. Derfor er børn og unges mentale og fysiske sundhed og trivsel naturlige elementer i den kerneopgave, som vi har i Børn- og Ungeforvaltningen. Udover at børn og unges mentale og fysiske sundhed og trivsel spiller en central rolle, er der en tydelig sammenhæng mellem manglende mental og fysisk sundhed og trivsel og social ulighed.

I Børn og Ungeforvaltningen arbejdes der systematisk og tværfagligt med børn og unges mentale og fysiske sundhed og trivsel. Det sker dels ud fra et tidligt og rettidigt perspektiv og med fokus på at reducere uligheden i sundhed. Dagens temadrøftelse vil introducere til hvordan der arbejdes med børn og unges mentale og fysiske sundhed og trivsel med et særligt blik på systematisk anvendelse af viden, tværfagligt og tværsektorielt samarbejde, tidlig og rettidig indsats og fokus på ulighed i sundhed. Derudover vil dilemmaer, der knytter sig til arbejdet og de tendenser, som tegner sig i horisonten, blive drøftet.

3. Til drøftelse

Et vigtigt element i temadrøftelserne er naturligvis de politiske drøftelser om udvalgsmedlemmernes mærkesager, ambitioner og målsætninger.

Gennem drøftelserne får den administrative ledelse i Børn- og Ungeforvaltningen indsigt i de politiske visioner og ambitioner, som indgår i udvalgets arbejde med at fastlægge retning og mål i indeværende udvalgsperiode. De politiske signaler og tilkendegivelser opsamles af forvaltningen med henblik på senere drøftelse og beslutning af udvalgsmaal.

Der er forberedt fire konkrete drøftelser på baggrund af ovenstående:

1. Tre nedslag om børn og unges mentale og fysiske sundhed og trivsel
  - Hvad ser I som interessant at følge med i omkring børn og unges mentale og fysiske sundhed?
2. Børn- og Ungeforvaltningens rolle
  - Hvilken rolle skal Børn- og Ungeforvaltningen udfylde, når det handler om børn sundhed og trivsel i de tidlige leveår?
  - Hvor tæt skal Børn- og Ungeforvaltningen gå i forhold til forældrenes ansvar, når det drejer sig om børn og unge sundhed og trivsel?
  - Hvor går grænsen for det kommunale ansvar, når det drejer sig om børn og unges sundhed og trivsel?
3. Ulighed i sundhed
  - Hvor langt skal vi gå for at reducere ulighed i sundhed?
4. Tendenser i horisonten
  - Hvordan ruster vi os bedst muligt i forhold til de udfordringer, vi kan skimte i horisonten, men som vi endnu ikke kender det fulde billede af?

ØKONOMI

Sagen har ingen betydning for Odense Kommunes økonomi, herunder kommunens kassebeholdning.

3. Særlige dagtilbudsindsatser

C. Sager til drøftelse/forberedelse

Åbent - 27.00.00-A00-16-17

RESUMÉ

Den 6/2 2018 modtog Børn- og Ungeudvalget en generel introduktion til Familie- og Velfærdsafdelingen, herunder også en beskrivelse af de økonomiske udfordringer i afdelingen. Som lovet på den efterfølgende drøftelse på udvalgsmødet den 27/2 2018 fremlægges nærværende sagsfremstilling om de særlige dagtilbudsindsatser i Børn- og Ungeforvaltningen.

På baggrund af øget tilgang til de specialiserede dagtilbudsindsatser, og hermed en øget udgift, har Børn- og Ungeforvaltningen undersøgt de specialiserede dagtilbudsindsatser i Odense Kommune. De specialiserede dagtilbudsindsatser er specialbørnehaverne Plantanhaven og Enghaveskolens børnehave, samt ressourcepladser for børn med særlige behov i almene børnehuse.

Målet med undersøgelsen var, dels at få et samlet overblik over området, og dels at gennemgå strukturerne på det specialiserede dagtilbudsområde for at sikre, at de yngste børn med særlige behov modtager det rette faglige tilbud, som bedst muligt fremmer deres trivsel, udvikling og læring.

I denne sag beskrives det specialiserede dagtilbudsområde, samt de opmærksomheder, som undersøgelsen har afstedkommet. Ligeledes beskrives de justeringer denne undersøgelse har medført.

1. Skærpet opmærksomhed på praksis omkring skoleudsættelser
2. Revisitering af børn i særlige dagtilbud
3. Procedure for visitation, herunder løbende kvalitetssikring og evaluering
4. Flere halvdagspladser på Plantanhaven
5. Graduering af tilbuddet i ressourcebørnehuse

Forvaltningen følger blandt andet udviklingen gennem en ny praksis for indsamling af data fra visitationen. Der er en forventning om, at dataindsamlingen på sigt kan give en større forståelse for bevægelserne på området.

Udfordringen

Der er sket en stigning i antallet af børn på ressourcepladser, og en stigning i antallet af børn med autismespektrumforstyrrelser indskrevet i Enghaveskolens specialbørnehave. Denne stigning ses blandt andet grundet en øget og tidligere visitering, flere pladser i ressourcebørnehuse og en reduceret ventetid.

Kommunen skal sikre, at børn der har behov for støtte tilbydes dette i dagtilbuddet. Det er en økonomisk udfordring, da der visiteres flere børn til de specialpædagogiske dagtilbud, end der er budgetteret med. For at imødekomme de økonomiske udfordringer på området, har forvaltningen arbejdet med ovenstående tiltag. Det er imidlertid ikke tilstrækkeligt til at imødekomme de økonomiske udfordringer, hvorfor der er behov for en drøftelse af yderligere tiltag jf. punkterne i indstillingen.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter, at den øgede tilgang af børn til de specialiserede dagtilbud håndteres gennem yderligere tiltag:

1. Graduering af tilbuddene i ressourcebørnehusene og specialbørnehaverne.
2. Tilpasning af budgettildeling til Platanhaven og Enghaveskolens børnehave.
3. En økonomisk fleksibilitet mellem afdelingerne vil for de berørte børns vedkommende betyde, at de kan bevare tilknytningen til et tilbud tættere på det almene.

BESLUTNING

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Rådmand Susanne Crawley Larsen deltog ikke i mødet.

SAGSFREMSTILLING

På baggrund af øget tilgang til de specialiserede dagtilbudsindsatser, har forvaltningen undersøgt de specialiserede dagtilbudsindsatser i Odense Kommune. Målet er dels at få et samlet overblik over området, og dels at gennemgå strukturerne på det specialiserede dagtilbudsområde for at sikre, at de yngste børn med særlige behov modtager det rette faglige tilbud, som bedst muligt fremmer deres trivsel, udvikling og læring.

Odense kommune har ca. 10.000 børn i de kommunale og private dagtilbud. Knap 1 % af børnene er indskrevet i de særlige dagtilbud. Det er ikke muligt at lave en sammenligning med andre kommuners praksisser på området, idet tilbuddene organiseres og drives meget forskelligt kommunerne imellem.

Kommunens generelle forsyningsansvar

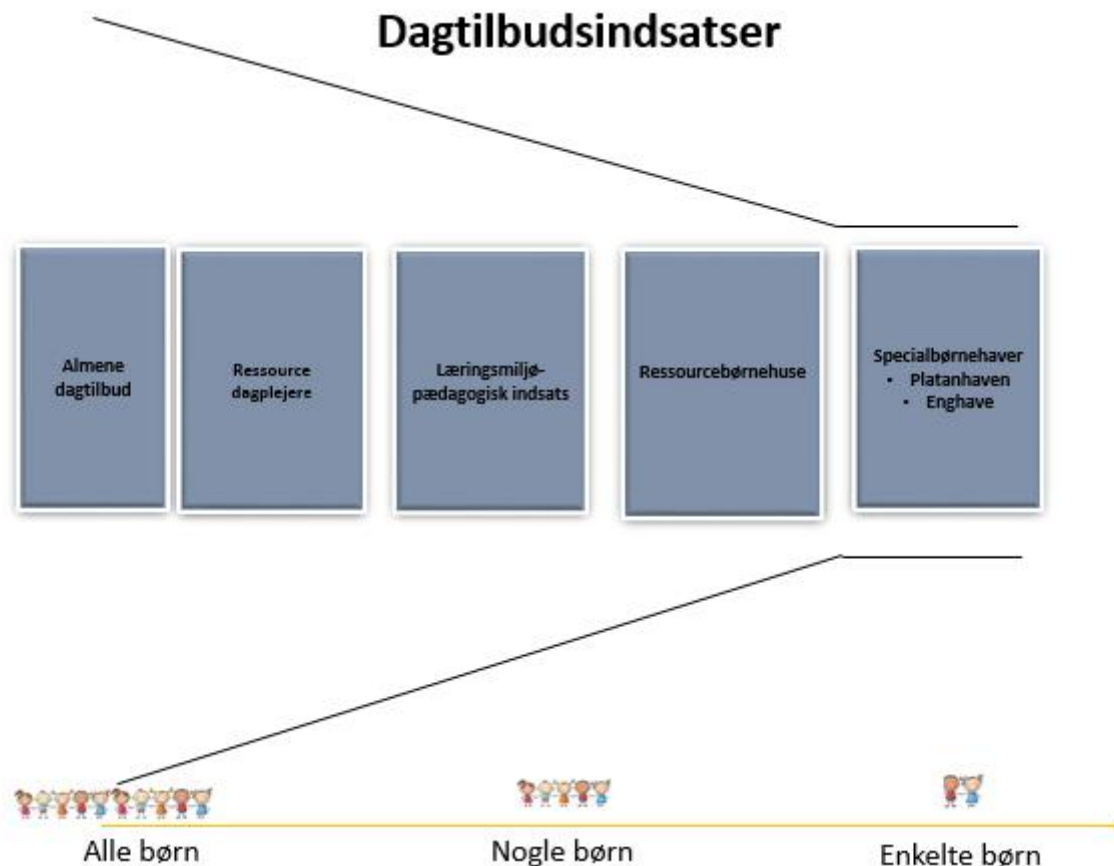
Kommunen skal sikre, at børn, der har behov for støtte i et dagtilbud for at kunne trives og udvikle sig, tilbydes en sådan støtte.

Hvis børn har et særligt behov for støtte på grund af betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, som ikke kan dækkes i et tilbud efter dagtilbudsloven, skal der jævn før §32 i Serviceloven oprettes de nødvendige tilbud til at dække disse behov. Tilbud efter §32 i Serviceloven kan enten oprettes som et selvstændigt specialtilbud eller et særligt tilbud i forbindelse med et alment dagtilbud efter dagtilbudsloven. Eksempel på tilbud er henholdsvis kommunens specialbørnehaver og ressourcebørnehuse.

Odense Kommunes dagtilbud

Odense Kommune har en række af dagtilbudsindsatser. Grafikken herunder viser bevægelsen fra det almene, henover de lettere indgribende indsatser hen til de mest indgribende indsatser i vores §32-tilbud.

Odense Kommunes særlige indsatser i almene dagtilbud

Odense Kommune har resourcedagplejere, hvor børn med særlige behov er indskrevet på en dobbeltplads. Det vil sige, at en resourcedagplejer har 3 dagplejebørn i stedet for 4. Kommunen har ligeledes læringsmiljøpædagoger (tidligere kaldet regionspædagoger), der arbejder som en ekstra pædagogisk ressource i et læringsmiljø (børnehus/dagpleje). Læringsmiljøpædagogerne arbejder således i forhold til at kvalificere læringsmiljøet og ikke som ekstra hænder til børn med særlige behov.

Odense Kommunes specialiserede dagtilbud

Odense Kommune har i 2018 følgende struktur for de specialiserede dagtilbud:

Ressourcebørnehuse

Ressourcebørnehuse er almene børnehuse, der har ekstra ressourcer til at tage imod op til 3 børn med særlige behov. I 2013 blev der udpeget 11 ressourcebørnehuse med plads til i alt 30 børn. I den sammenhæng blev der nedlagt 4 bydækkende specialgrupper for børn med særlige behov. For nuværende er 40 børn indskrevet på en ressourceplads, hvilket betyder at der pt. er en overbelægning på 10 børn. Kun børn fra Odense Kommune kan visiteres til en plads i et ressourcebørnehus.

Specialbørnehaver

Platanhaven er for børn med multiple funktionsnedsættelser. De har i gennemsnit indskrevet 28 – 35 børn bosat i Odense Kommune. Dertil kommer 1-2 børn fra andre fynske kommuner. For nuværende har Platanhaven indskrevet 33 børn bosat i Odense Kommune og 1 barn fra en anden fynsk kommune.

Enghaveskolens Børnehave er for børn med autismespektrumforstyrrelser. De åbnede i 2011 efter lukningen af en anden specialpædagogisk børnehave for børn med autismespektrumforstyrrelser. På daværende tidspunkt var der indskrevet 8 børn bosiddende i Odense Kommune. For nuværende er der indskrevet 22 børn fra Odense kommune og 4 børn fra andre fynske kommuner. Begge specialbørnehaver drives som paragraf 32 tilbud efter Serviceloven. Det betyder blandt andet, at der skal ydes fripladsordning, og at forældrene kan ansøge om befordring i forbindelse med tilbuddet.

Visitation til de specialiserede dagtilbud

Der er nedsat et visitationsudvalg, som er sammensat af fagprofessionelle og ledere fra Familie og Velfærdsafdelingen, Dagtilbudsafdelingen samt Sundhed og Forebyggelsesafdelingen. Visitationsudvalget træffer afgørelse om, hvor vidt et barn skal visiteres til en plads i et ressourcebørnehus eller i specialbørnehaverne. Afgørelsen træffes på baggrund af en pædagogisk psykologisk vurdering og visitationsudvalgets viden om og erfaring med børn med særlige behov. Visitationen skal visitere barnet til det tilbud, der imødekommer barnets pædagogiske og behandlingsmæssige behov, og som er det mindst indgribende tilbud. Der er i visitationen samtidig viden om og overblik over den tilknyttede økonomi.

Understøttelse af de specialiserede dagtilbud

De specialiserede dagtilbud understøttes dels af Sundhed- og Forebyggelsesafdelingen og dels af Familie- og Velfærdsafdelingen.

Sundhed og Forebyggelsesafdelingen

Sundhed- og Forebyggelsesafdelingen understøtter med en række forskellige fagprofessionelle, der bidrager med vejledning, rådgivning og undersøgelser i forhold til både læringsmiljøet og det enkelte barn i ressourcebørnehusene.

Familie og Velfærdsafdelingen

Familie og Velfærdsafdelingen understøtter med en række forskellige fagprofessionelle, der bidrager med vejledning, rådgivning og undersøgelser i forhold til både læringsmiljøet og det enkelte barn i paragraf 32 tilbuddene. Odense kommune har under Familie- og Velfærdsafdelingen en særlig enhed der hedder *Specialrådgivningen for småbørn (0-6 år)*. Familie og Velfærdsafdelingen bidrager med rådgivning, vejledning og undersøgelser i forhold til læringsmiljøet og børn i specialbørnehaverne og i særlige tilfælde også i ressourcebørnehusene.

Nedenstående tabel viser et overblik over hvilke fagprofessionelle der bidrager til vejledning, rådgivning og undersøgelser i paragraf 32 tilbuddene:

<p>Sundhed og Forebyggelsesafdelingen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tale- og sprogkonsulenter • Ergo- og fysioterapeuter • Småbørnspsykologer • Familiebehandlere • Sundhedsplejersker
<p>Familie og Velfærdsafdelingen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Specialpædagogiske konsulenter • Socialrådgivere • Ergo- og fysioterapeuter • Psykologer • Tale-, høre-, og kommunikationskonsulenter

Budgettildeling i de specialiserede dagtilbud

Ressourcebørnehuse

En ressourceplads koster ca. 151.000 kr. om året. Det betyder, at ressourcebørnehusene er dyrere at drive end almene børnehuse. Dagtilbud afholder udgifterne til ressourcebørnehusene.

En ressource-plus plads koster ca. 300.000 kr. om året.

Specialbørnehaver

En plads på Platanhaven koster årligt ca. 511.000 kr.

En plads i Enghaveskolens børnehaver koster årligt ca. 497.000 kr.

Hertil kommer udgifter til mulig befordring af børnene. Denne udgift er dog ikke medregnet i taksten. Familie og Velfærdsafdelingen afholder udgifterne til Platanhaven og Enghaveskolens Børnehaver.

Aktuel status

Der er sket en stigning i antallet af børn på ressourcepladser, og en stigning i antallet af børn med autismespektrumforstyrrelser indskrevet i Enghaveskolens specialbørnehaver. Det er imidlertid ikke muligt at påvise, at stigningen er en reel tendens, da forvaltningen ikke har den nødvendige historik og data til rådighed for sammenligningen.

Udfordringer i forhold til de specialiserede dagtilbud

1. Flere børn i Enghaveskolens børnehaver

Enghaveskolens børnehaves børnetal har i perioden fra 1. august 2011 og frem til 15. marts 2018 været konsekvent stigende. Det er gået fra 8 Odensebørn til nuværende 22 Odensebørn og 4 børn fra andre fynske kommuner. Det betyder, at der for nuværende er et merforbrug på ca. 5.5 mio. kr. hos Familie og Velfærdsafdelingen, der kan relateres til stigningen i børnetallet i Enghaveskolens Børnehaver. Der kan være flere forklaringer på stigningen i børnetallet for Enghaveskolens børnehaver. Undersøgelser viser, at for hver 100 børn der fødes, diagnosticeres ét barn med autisme. Det er ikke alle disse børn, der nødvendigvis vil have behov for et specialtilbud, men vurderingen er, at de oprindelige 8 pladser i Enghaveskolens børnehaver ikke er tilstrækkelige i forhold til den formodede efterspørgsel. Samtidig ses en landsdækkende tendens til, at børn med autismespektrumforstyrrelser opspores og diagnosticeres langt tidligere.

2. Flere børn i Ressourcebørnehusene

Ressourcebørnehusene var oprindeligt normeret til 30 børn. Pr. 1/3 2018 er 40 børn visiteret til en ressourceplads. Det betyder en merudgift på ca. 1.5 mio. kr. i Dagtilbudsafdelingen. En del af forklaringen skyldes, at der traditionelt set har været overbelægning i de tidligere bydækkende specialgrupper. De nøjagtige data for overbelægningen eksisterer ikke. Derudover tilbydes de visiterede børn en plads i et ressourcebørnehus højst 2 måneder efter de er blevet visiterede. Tidligere kunne de vente op til et ½ år på at få en plads.

Odense Kommune overholder det generelle forsyningsansvar. Dette er dog en økonomisk udfordring, idet kommunen visiterer flere børn til de specialpædagogiske dagtilbud for at overholde forsyningsansvaret.

Justeringer på det specialiserede dagtilbudsområde det seneste år

På baggrund af undersøgelsen af det specialiserede dagtilbud har forvaltningen det seneste år iværksat forskellige tiltag til justeringer af praksis på det specialiserede dagtilbudsområde. Forvaltningen har involveret decentrale ledere og medarbejdere i forhold til at afdække og forstå de aktuelle udfordringer.

1. Skærpet opmærksomhed på praksis omkring skoleudsættelser

Udsættelse af skolestart for børn med særlige behov har traditionelt set været en kendt og benyttet praksis. De seneste tal fra Odense Kommune viser, at 63 børn blev skoleudsat forud for skoleåret 2017/2018. Heraf startede 10 af børnene i et specialpædagogisk skoletilbud. Der er ikke forskningsmæssigt belæg for, at skoleudsættelser gavner børns udvikling og læring generelt og derved skulle give dem bedre forudsætninger for at begynde i skole. Der er derfor sket en opstramning, således at der skal være en realistisk forventning om, at skoleudsættelse gør det sandsynligt, at børnene kan starte i og profitere af et alment skoletilbud.

2. Revisitering af børn på ressourcepladser

Der er fremadrettet indskærpet praksis på at revisitering sker halvårligt. Revisiteringen skal sikre, at børnene får de rette tilbud, og at børn der udvikler sig i positiv retning kan tilbydes et mindre inngribende tilbud eller eventuelt et alment tilbud.

3. Løbende kvalitetssikring og evaluering af visitation

Forvaltningen følger udviklingen af de specialiserede dagtilbud ved at indsamle data fra visitationen. Dataindsamlingen er påbegyndt i august 2017. Visitationsmøder foregår seks gange om året, derved vil det tage tid at få en valid datamængde, der kan give forvaltningen et overblik over udviklingen.

4. Flere halvdagspladser på Platanhaven

På Platanhaven er der børn, som har behov for at komme tidligt hjem. Det betyder at Familie og Velfærdsafdelingen kan have udgifter til enten en handicaphjælper, der kan modtage barnet i hjemmet, eller til tabt arbejdsfortjeneste til forældrene, så de har mulighed for at have fleksible arbejdsvilkår og mere tilstedeværelse i hjemmet. I tilfælde, hvor barnet ikke udnytter sin heldagsplads i Platanhaven, kan der blive tale om en halvdagsplads, der afregnes som 2/3 del pris af, hvad en heldagsplads koster. Dette aftales lokalt mellem Familie og Velfærdsafdelingen og Platanhaven.

5. Graduering af tilbuddet i ressourcebørnehusene

Der er som en prøvehandling oprettet 2 ressource-plus pladser i et ressourcebørnehus. Det betyder, at visitationsudvalget har vurderet, at et barn med handicap vil have fordel af at være i et ressourcebørnehus frem for en af specialbørnehaverne. Det pågældende ressourcebørnehus har fået tildelt ekstra ressourcer, der svarer til, at 2 børn hver især er visiteret til 2 pladser i ressourcebørnehuset. Aktuelt er prøvehandlingen finansieret af Dagtilbudsafdelingen.

Konklusion

Da ovenstående justeringer i praksis ikke er tilstrækkelige til at imødegå den økonomiske udfordring på området, foreslås det at Børn- og Ungeudvalget drøfter yderligere tiltag på området.

Mulige yderligere tiltag

1. Graduering af tilbuddene i ressourcebørnehusene og specialbørnehaverne

Specialskolerne Nørrebro-skolen og Enghaveskolen har en målgruppe af børn, der er sammenlignelig med specialbørnehaverne Platanhaven og Enghaveskolens børnehave. På de to specialskoler er der graduerede takster ud fra den præmis, at der inden for den samme målgruppe er store forskelle på børnenes behov og funktionsevne. Børnene indplaceres i en af tre undergrupper for et år ad gangen. Indplaceringen sker i samarbejde mellem skolen og pædagogisk psykologisk rådgivning. Der kan tages initiativ til lignende graduerede takster i ressourcebørnehusene og specialbørnehaverne.

2. Reduceret budgettildeling til Platanhaven og Enghaveskolens børnehave

3. Større økonomisk fleksibilitet mellem fagafdelingerne - "at lade pengene følge barnet"

Det skal undersøges om der er mulighed for, at arbejde med en større økonomisk fleksibilitet mellem fagafdelingerne i forhold til enkelte børn. I enkelte tilfælde vil en sådan økonomisk fleksibilitet give mulighed for, at barnet kan bevare tilknytning til det almene dagtilbud, i stedet for at flytte til et indgribende specialiseret dagtilbud.

Konsekvenser

1. En graduering af tilbuddene vil betyde, at forvaltningen bedre kan tilpasse det specialiserede dagtilbud til det enkelte barn og give en større fleksibilitet i visiteringen.
2. En reduceret budgettildeling vil antages, at kunne få en betydning for det samlede serviceniveau i tilbuddene, herunder normeringen. Forvaltningen vurderer, at der er et potentiale for at effektivisere og graduere den pædagogiske praksis og vil naturligvis først vurdere, om læringsmiljøerne og personaleressourcerne kan organiseres anderledes. Vurderingen kan dog ende ud i, at en reduceret budgettildeling, kan komme til at påvirke serviceniveauet,
3. En økonomisk fleksibilitet mellem afdelingerne vil for de berørte børns vedkommende betyde, at de kan bevare tilknytningen til et tilbud tættere på det almene område.

ØKONOMI

Forvaltningen vil i forbindelse med Børn- og Ungeudvalgsmødet fremlægge eksempler på økonomiske scenarier.

D. Orientering

4. Planlægning og prognose Budget 2019

D. Orientering

Abent - 00.30.00-Ø00-31-17

RESUMÉ

Børn- og Ungeudvalget skal, med udgangspunkt i rammeudmeldingen, arbejde med udvalgets bidrag til budget 2019 hen over foråret.

Rammeudmeldingen for budget 2019 indeholder ingen nye effektiviseringer, og udvalgets budgetbidrag skal således indeholde:

- Udvalgets budgettal og bemærkninger
- Forslag til anlægsønsker fra udvalget til *Indblik anlæg*
- Politiske effektmål fra udvalget

Parellelt med dette foretager forvaltningen en genberegning af budgetmodellerne på dagtilbuds- og skoleområdet. Beregningerne tager udgangspunkt i den seneste befolkningsprognose, som udvalget blev orienteret om på udvalgsmødet den 10/4 2018. På mødet den 24/4 2018 vil udvalget blive præsenteret for forvaltningens genberegning. Der forventes samlet at være balance i 2019.

Proces

Forvaltningen udarbejder forslag til Børn- og Ungeudvalgets bidrag til anlægsmuligheder til drøftelse den 15/5 2018.

I foråret gennemføres fem temadrøftelser, som blandt andet skal danne grundlag for at beslutte konkrete effektmål. Det konkrete arbejde med at formulere effektmål, indikatorer og ambitionsniveauer vil foregå på en workshop den 15/5 2018.

På udvalgsmøde den 29/5 foreligger forvaltningen et samlet forslag til udvalgets budgetbidrag, til drøftelse.

5. Ankestatistik for Børne- og Ungerådgivningen 2017

D. Orientering

Abent - 27.00.00-A00-3-17

RESUMÉ

Siden 2008 er der udarbejdet statistik over ankesagerne på det socialfaglige område i Børne- og Ungerådgivningen (BUR-S), og fra 2012 indgår Handicapafsnittet (BUR-H) i den årlige statistik.

Tabel 1: Klagefrekvensen i Børne- og Ungerådgivningen 2017

2017	Antal aktive sager	Omtrentligt antal årlige afgørelser, der kan klages over	Antal afgørelser behandlet af AST	Klagernes procentvise andel af det samlede antal afgørelser	Den procentvise andel af det samlede årlige antal afgørelse, som kommunen ikke har fået medhold i
BUR-H	699	3.146	59	1,88%	0,64%
BUR-S	2.244	10.098	31	0,31%	0,06%
BUR samlet	2.943	13.244	90	0,68%	0,20%

Børne- og Ungerådgivningen (BUR) har årligt ca. 3000 sager, hvori der omtrentligt laves 13.500 afgørelser. Den procentvise andel af BUR's afgørelser, der blev behandlet i Ankestyrelsen (AST) i 2017 er 0,68%, hvilket er 90 afgørelser.

Tabel 2: Ankeafgørelser for Børne- og Ungerådgivningen i perioden 2012-2017

	Forhold	Medhold	Omgjort/ændret	Hjemvist	Antal forhold hvor kommunen ikke har fået medhold i sin afgørelse (omgjort/ændret + hjemviste)	Den procentvise andel hvor kommunen ikke har fået medhold i sin afgørelse
2012	131	88	10	19	29	22,10%
2013	104	70	8	14	22	21,20%
2014	158	94	20	39	59	37,30%
2015	174	84	27	62	89	51,10%
2016	120	64	21	33	54	45,00%
2017	90	61	11	15	26	28,90%

Note: Når tallene for medhold, omgjort/ændret og hjemvist ikke giver det samlede antal forhold behandlet i Ankestyrelsen, skyldes dette at nogle sager bliver afvist af Ankestyrelsen. Afvisningen kan eksempelvis vær pga. overskridelse af klagefristen. De indgår dog stadigvæk i det samlede antal forhold, der er klaget over.

Antallet af ankeafgørelser har i perioden 2012-2017 ligget mellem 90 og 174. Der ses et fald fra 2016 til 2017, både i antallet af forhold der klages over, men også i andelen af forhold, som kommunen ikke har fået medhold i.

Tabel 3: Andel af ankeafgørelser som kommunen ikke har fået medhold i, fordelt på hhv. BUR-H og BUR-S

	BUR-S	BUR-H
2016	22,8%	57,4%
2017	19,4%	33,9%

Ud over faldet i antal klagesager, er andelen af ankeafgørelser, som kommunen ikke får medhold i, også faldet betragteligt. I BUR-S får afsnittet medhold i godt 80% af de trufne afgørelser, mens BUR-H får medhold i 66,1% af de trufne afgørelser. Ambitionen er, at få med-holdsandelen i BUR-H endnu højere op.

Børne- og Ungerådgivningens formål med ankestatistikken

Ankestyrelsen er klageinstans for borgere, der ønsker at klage over afgørelser truffet efter servicelovens bestemmelser. Klagestrukturen vedr. sociale afgørelser ændrede sig pr. 1/7 2013 således, at Det Sociale Nævn (DSN) blev nedlagt, og alle ankeafgørelser derefter skulle træffes af Ankestyrelsen (AST). AST havde en længere indkøringsperiode, hvilket har påvirket fordelingen af trufne ankeafgørelser i årene umiddelbart herefter.

Nedenfor er opgørelserne vist samlet for Børne- og Ungerådgivningen (BUR) og derefter opdelt på henholdsvis BUR-S og på BUR-H af hensyn til muligheden for at kunne følge udviklingen i hvert afsnit, og dermed tilpasse sig AST's afgørelser og praksis.

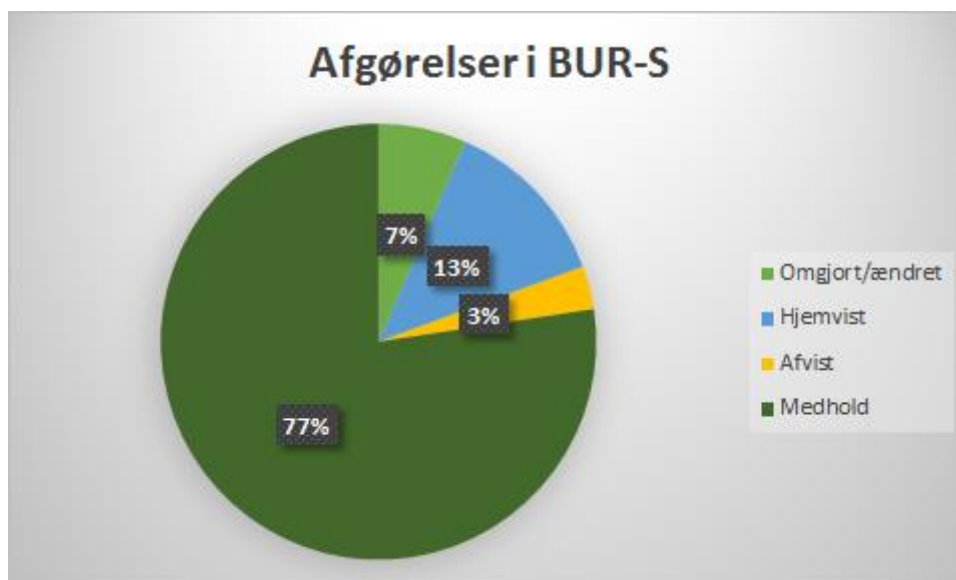
AST tilkendegiver med sin afgørelse, om AST giver kommunen medhold, omgør/ændrer eller hjemviser den afgørelse, som kommunen har truffet og meddelt borgeren. Når en afgørelse hjemvises, betyder det, at AST ikke på det foreliggende grundlag kan træffe en afgørelse, hvorfor kommunen skal genbehandle sagen og træffe en afgørelse på et fyldestgørende beslutningsgrundlag. Alle afgørelser fra AST kommer forbi en juridisk konsulent i BUR, der reagerer, når der er områder eller bestemmelser, som kræver ekstra fagligt fokus eller justering af afdelingens praksis. Statistikkerne bruges dermed til intern læring med henblik på en høj faglig standard i sagsbehandlingen og afgørelserne

Tabel 4: Ankestyrelsens ankeafgørelser i 2017 for hele Børne- og Ungerådgivningen

	Antal forhold behandlet af AST	I procent	Antal forhold hvor kommunen har fået medhold i afgørelsen	Antal forhold hvor kommunen har fået omgjort/ændret sin afgørelse	Antal hjemviste forhold	Andet*
BUR-S	31	34,4 %	24	2	4	1
BUR-H	59	65,6 %	37	9	11	2
I alt	90	100 %	61	11	15	3

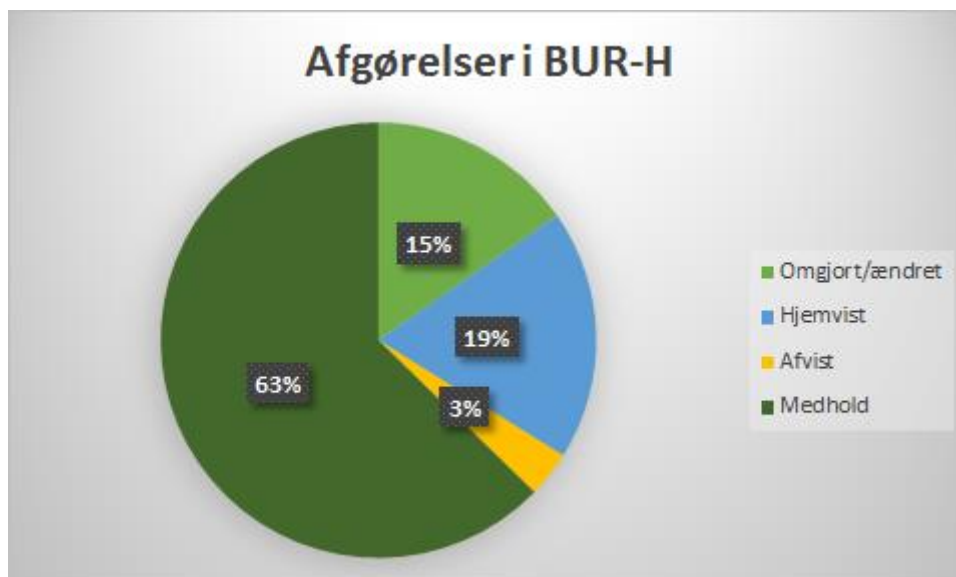
*Klagefristen var overskredet, hvorfor AST afviste at behandle klagen.

Figur 5

BUR-S og borgerne har i 2017 modtaget 31 afgørelser fra AST.
 I 2 afgørelser (6,5 %) har AST omgjort eller ændret afgørelsen.
 I 4 afgørelser (12,9 %) har AST hjemvist sagen.
 I 1 afgørelse (3,2 %) har ankeinstansen afvist at behandle sagen ("Andet").
 I 24 afgørelser (77,4 %) har BUR-S fået medhold.

Figur 6

BUR-H og borgerne har i 2016 modtaget 59 afgørelser fra AST.
 I 9 afgørelser (15,3 %) har AST omgjort eller ændret afgørelsen.
 I 11 afgørelser (18,6 %) har AST hjemvist sagen.
 I 2 afgørelse (3,4 %) ankeinstansen afvist at behandle sagen ("Andet").
 I 37 afgørelser (62,7 %) har BUR-H fået medhold.

Afgørelser på tvangsområdet

Nedenstående omhandler afgørelser, hvor §18-udvalget i Odense Kommune har truffet afgørelse om tvangsmæssige beslutninger efter servicelovens (sl) §74, som er anket til Ankestyrelsen (AST). AST's afgørelser kan derefter ankes videre til byretten. I 2017 er der ingen sager, hvor byretten har været

uenig med AST om afgørelsen efter §74. Ved principielle sager kan landsretten undtagelsesvis behandle sager, der er anket fra byretten. Dette er sket 1 gang i 2017.

Statistik

Der har været 71 sager gennem ankesystemet i 2017 (mod 60 i 2016, 67 i 2015, 55 i 2014 og 67 i 2013).

Tabel 7: Afgørelser om tvangsmæssige beslutninger

	Antal afgørelser i AST	AST enig i afgørelser efter sl § 74	AST uenig i afgørelser efter sl § 74
2015	67	65	2
2016	60	57	3
2017	71	69	2

I 2 sager har AST ikke været enig i tvangsudvalgets afgørelser efter sl § 74, svarende til 2,8 %. Det er meget tilfredsstillende set i lyset af, at tvangsmæssige indgreb over for børn og forældre er den mest vidtgående foranstaltningsbeslutning, som kan træffes. Sagsbehandlingen af tvangssager har af samme grund højeste prioritet i BUR. Kvaliteten af sagerne afspejles i statistikken.

Sagerne er:

- AST var uenig med BU-udvalget om, at anonymisering af et opholdssted var nødvendig, da der var nye omstændigheder ved sagens behandling i AST.
- AST var uenig i, at der skulle være overvåget samvær mellem mor og en 17-årig dreng, der ikke ønskede, at det skulle være overvåget.

Derudover afviste AST at behandle 1 sag, da klagefristen var overskredet. Dette svarer til 1,4 %.

Serviceovens §74 omhandler følgende tvangsmæssige forhold:

- Børnefaglig undersøgelse
- Anbringelse udenfor hjemmet
- Opretholdt anbringelse
- Gennemførelse af lægefaglig undersøgelse eller behandling
- Anbringelse på delvist lukket institution eller afdeling
- Anbringelse på sikret institution eller særligt sikret afdeling
- Videreført anbringelse
- Godkendelse af foreløbig afgørelse truffet af tvangsudvalgets formand
- Ændring af anbringelsessted
- Afbrydelse af forbindelse mellem barn og forældre/netværk
- Barn må ikke flyttes eller hjemtages fra privat plejefamilie
- Tilbageholdelse
- Brev og telefonkontrol

I alle tvangssager skal der i henhold til sl §62 samtidigt træffes afgørelse om frist for tvangsudvalgets genbehandling af sagen. AST har ændret genbehandlingsfristen i 11 sager svarende til 15,5% af sagerne. I 2016 var det i 13,3% af sagerne mod 14,9% af sagerne i 2015.

Fristen er i 2017 sat op i en anbringelsessag og nedsat i fem anbringelsessager og fem samværssager. Der ses en tendens til, at AST oftere end tidligere sætter en kortere genbehandlingsfrist end tvangsudvalget. Ofte er den nedsatte genbehandlingsfrist ledsaget af et krav fra AST om at supplere den børnefaglige undersøgelse med for eksempel en forældrekompetenceundersøgelse. BUR er opmærksom på disse afgørelser, således at praksis kan blive justeret efter AST's afgørelser.

6. Talent, Potentiale og Social Mobilitet - status

D. Orientering

Åbent - 17.00.35-P20-1-16

RESUMÉ

Baggrund

I forbindelse med budgetforlig 2015 blev det aftalt at afsætte 15 mio. kroner til en 3-årig indsats for at fremme børn og unges talenter, potentialer og sociale mobilitet. Børn- og Ungeudvalget besluttede derefter at fokus for indsatsen skulle være på at realisere visionen om at **alle børn og unge bliver den bedste udgave af sig selv**. Børn- og Ungeudvalget besluttede, at indsatsen skulle bygges op af tre hovedprojekter med tilknyttet følgeforskning, der med en systematisk indsamling af målinger,

interviews og observationer skal bidrage i evaluering af hovedprojektets aktiviteter med henblik på kvalificering og udvikling af ny praksis.

Indsatsen omtales Talent, Potentiale og Social Mobilitet (TPSM).

Denne orientering har fokus på afrapportering af det hovedprojekt, der har været drevet i to spor under overskrifterne "Høje Ambitioner for børn med foranstaltninger" og "Nære Netværk". Det er udviklings- og implementeringsprojekter, der understøtter den faglige opbygning, som pågår i Børn- og Ungeudvalget.

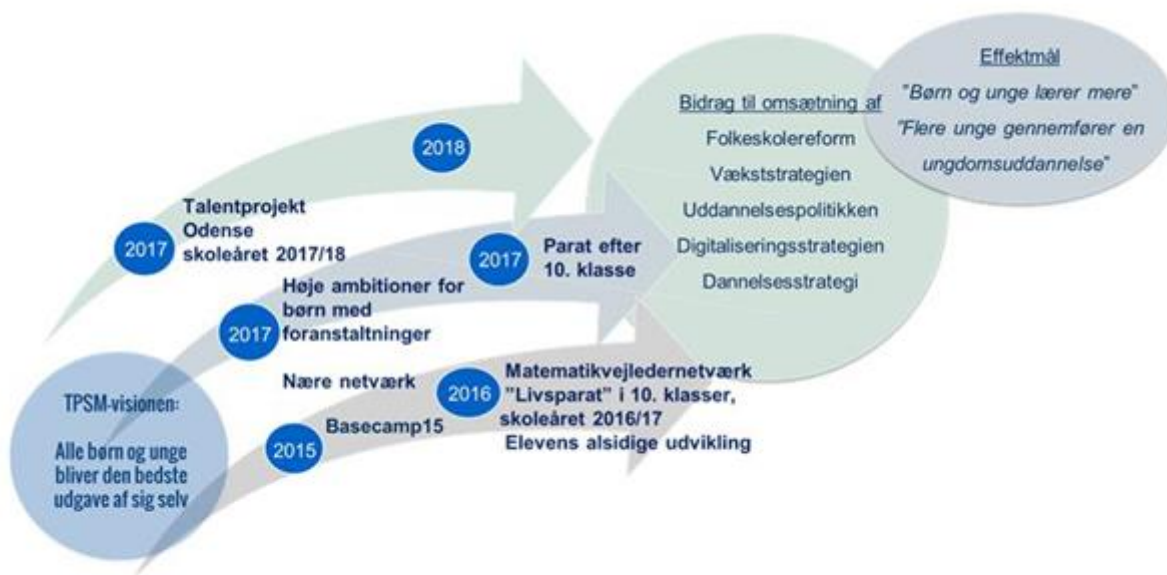
Desuden gives en generel præsentation af Talent, Potentiale og Social Mobilitet samt status på Talentprojektet, der er det tredje hovedprojekt i indsatsen, og forløber hen over skoleåret 2017/18.

TPSM indsatsens opbygning

Hvert hovedprojekt er opbygget med et fokus, der på forskellig vis relaterer sig til budgetforligets intention og visionen for den samlede indsats. De tre hovedprojekter er forbundne af en gennemgående insisteren på at fokusere på barnets potentialer og ressourcer.

Foruden de tre hovedprojekter består indsatsen af en række afledte tiltag. Den samlede indsats forgrener sig således til en række delprojekter, hvor metoder og ny praksis udvikles af de involverede faggrupper.

Tidsplanerne for projekterne under Talent, Potentiale og Social Mobilitet er løbende justeret i dialog med Børn- og Ungeudvalget, og der gives en samlet afrapportering til Børn- og Ungeudvalget efteråret 2018.

Basecamp15

Første hovedprojekt var Basecamp15, der bestod af et 2 ugers intensivt kompetenceudviklingsprogram for elever i 9. og 10. klasse, der ikke havde opnået karaktergennemsnit på 2 i enten dansk eller matematik og således var i fare for at afslutte folkeskolen med et afgangsbetrag, der ikke gav adgang til en ungdomsuddannelse. Projektet havde et fremadrettet sigte om at gøre de konkrete 125 unge klar til en ungdomsuddannelse og et bagudrettet sigte om at undersøge hvilke forhold, der gør sig gældende for den gruppe af unge, der er i fare for at afslutte grundskolen uden de fornødne kompetencer.

Indsigterne fra dette projekt pegede meget tydeligt på, at den centrale udfordring for elevgruppen relaterede sig til svage sociale og personlige kompetencer. Ved at styrke disse kompetencer blev elevernes mulighed for opnå de nødvendige akademiske kompetencer væsentligt styrket. Udledt af disse indsigter, har der været iværksat forskellige tiltag for et styrket systematisk arbejde med børn og unges sociale og personlige kompetencer, hvor den samlede ramme for det systematiske tværgående arbejde senest er sat med Børn- og Ungeudvalgets Dannelsesstrategi.

Indsigterne fra hovedprojektet Basecamp15 har også bidraget til at forme hovedprojekt to, hvor der er fokus på børn i udsatte sociale positioner med en foranstaltning. Hovedprojekt to består af to spor "Høje ambitioner for børn med foranstaltninger" og "Nære Netværk".

Høje ambitioner for børn med foranstaltninger

I "Høje ambitioner for børn med foranstaltninger" har der i 2017 været gennemført en række prøvehandlinger i samarbejde mellem Børne- og Ungerådgivningen og fem skoler. I alt har 24 børn og deres forældre deltaget.

Målsætningen har været at udvikle metoder og systematikker der understøtter:

- at børn i 0.-6. klasse med foranstaltninger har en god skolegang med de bedste betingelser for læring og trivsel
- et tværprofessionelt samarbejde, der gør en forskel for barnet.

Metoden består af to aktivitetselementer, henholdsvis fælles handleplansmøder og elevcoaching.

Fælles handleplansmøder består af, at der henover et års tid afholdes fire handleplansmøder for hvert barn, hvor socialrådgiver, lærere eller pædagoger, forældre og barn deltager. Handleplansmøderne planlægges af socialrådgiveren og gennemføres efter en mødeskabelon, der skal styrke

- fokus på de ressourcer som barnet og familien står med (styrkekort)
- den fælles indsats og det fælles fokus i handleplan og elevplan
- feedback og feedforward processer, så det er tydeligt for alle, hvordan de næste mål skal realiseres, og hvilke gode ting der er sket siden sidst
- det tværfaglige møde, så de professionelle omkring barnet arbejder sammen og med viden om hinandens aftaler med og omkring barnet (professionelle læringsfællesskaber)
- eleven i læringsmiljøet, så barnet støttes i at arbejde med de faglige elementer, på trods af muligvis svag faglig opbakning i hjemmet (elevcoaching, samtale hver 14. dag).

Elevcoaching består af, at den lærer eller pædagog, der kender barnet bedst, hen over perioden har samtaler med eleven. Der anvendes en udviklings- og ressourceorienteret skabelon for elevcoaching, hvor barnet støttes i at få øje på sine styrker og succeser. Elevens oplevelser, erfaringer og ønsker for fremtiden er i fokus.

I projektet har tværprofessionelle læringsmøder været centrale for udvikling af den konkrete metode. På læringsmøderne deltager alle involverede fagprofessionelle og i faciliterede drøftelser deler og reflekterer de sammen over erfaringer, og de konkrete værktøjer og arbejdsgange i metoden udvikles.

De involverede fagprofessionelle har anbefalet, at det fælles fokus på ambitionerne for barnets læring fastholdes i den udviklede systematik. Derfor fastholdes metoden som praksis på de deltagende fem skoler og yderligere fem skoler tager praksis til sig. Det betyder, at der omkring børn i udsatte positioner på ti skoler i Odense arbejdes med dialogbaseret opfølgning på handleplanen i et samarbejde mellem socialrådgivere, lærere, pædagoger, børn og forældre.

Nære Netværk

I "Nære Netværk" har der været arbejdet med familierådslagning, som er en velkendt metode, hvor barnets/den unges netværk bringes i spil via dialog om muligheder for at styrke og involvere netværkets ressourcer og kapacitet omkring barnet/den unge. Målsætningen er, at øge brugen af familierådslagning i Børne- og Ungerådgivningen og i højere grad gøre viden og ressourcer i familiens netværk tilgængelige for børn og unge.

I projektet har der været arbejdet systematisk og understøttende med de organisatoriske muligheder og forhindringer, kompetenceudvikling samt videndeling omkring børn og familiers udbytte af familierådslagning. Der har været sat ind for implementering af familierådslagning bredt i hele Børne- og Ungerådgivningen.

Projektets mål var at afholde et omfattende antal familierådslagninger. I 2017 var målet at nå 200 familierådslagninger, og her blev 199 afholdt i kalenderåret. I 2018 er målet ligeledes at gennemføre 200 familierådslagninger, og efter første kvartal er der afholdt 51 familierådslagninger. De opstillede mål er således opnået, hvilket betyder at langt flere netværk inddrages omkring løsning af børn og unges uopklarede behov. Barnet/den unge, forældre og netværket informeres af fagpersoner om barnets/forældrenes uopklarede behov og med den viden udarbejder familien og netværket en plan for indsatser og handlinger til barnets/den unges bedste.

Erfaring frem til nu viser, at inddragelsen er medvirkende til, at aftaler om indsatser og handlinger tilpasses familiernes ønsker og behov og får stort ejerskab. Betingelserne for udvikling og målopfyldelse styrkes dermed.

Projektet har bidraget med et solidt fundament af viden og kompetencer, så der i Børne- og Ungerådgivningen er basis for fortsat at benytte og udbrede brug af familierådslagning.

Parat efter 10. klasse

Erfaringen fra "Høje Ambitioner for børn med foranstaltninger" og det systematiske arbejde med elevernes sociale og personlige kompetencer har inspireret til en prøvehandling i to 10. klasseskoler i skoleåret 2017/18. Projektet har titlen "Parat efter 10. klasse", og består af en systematik for elevernes

opstilling af egne mål, tværprofessionelt samarbejde om elever med udfordringer af social eller personlig karakter, elevcoaching og en styrkebaseret tilgang.

Projektets formål er

- at alle elever bliver erklæret uddannelsesparate efter endt 10. klasse
- at styrke en tværfaglig samarbejdsstruktur mellem 10. klasse, Børne- og Ungerådgivningen (BUR) og SSP (Skole, Socialforvaltning og Polit) i)
- at styrke overgangen fra 9.-10. klasse.

Prøvehandlinger i skoleåret 2017/18 har givet anledning til, at der på 10. klasseskoler er ny praksis om en samtale før sommerferien for alle kommende 10. klasseelever med leder og lærer fra 10. klasse med henblik på forventningsafstemning om det kommende skoleår. Blandt andet er der fokus på eventuelt særlige forhold, der kan have negativ indflydelse på elevens gennemførsel og faglige udbytte af 10. klasse.

Der er etableret ny systematik for samarbejdet mellem afgivende 9. klasse, modtagende 10. klasse, Ungdommens Uddannelsesvejledning (UUO), BUR og SSP om de elever, der ved overgangen mellem 9. og 10. klasse giver anledning til bekymring om elevens sociale og personlige situation. Det er elever med en børne-ungesag eller elever, der er erklæret ikke uddannelsesparate pga. manglende personlige og/eller sociale kompetencer. Intentionen er, at skabe sammenhæng i arbejdet med den unge, at yde en målrettet indsats og nå frem til de tiltag som er bedst for den unge.

Talentprojekt Odense

Det tredje hovedprojekt i TPSM-indsatsen er "Talentprojekt Odense", der gennemføres i skoleåret 2017/18 med det formål at gøre det attraktivt at være faglig dygtig. Projektarbejdet skal styrke understøttelse af de faglige talenter på kommunens folkeskoler. I projektet foregår udviklingsarbejdet i to spor, henholdsvis et bydækkende fritidstilbud for faglige talenter på mellemtrinnet fra alle skoler samt et projektspor på femte årgang på fem skoler.

Udvalget får en afrapportering på det samlede Talentprojekt efteråret 2018.

Talent - Skole

Skole-talentprojektet har til formål, at få en styrket understøttelse af elever med særligt faglige talenter som en del af den almene praksis. Det skal være attraktivt at være særlig god til de fagfaglige elementer i skolen.

Projektet er opbygget omkring fire elementer fastlagt af Børn- og Ungeudvalget den 11/10 2016:

- systematisk undervisningsdifferentiering
- den styrkebaserede tilgang
- innovation og entreprenørskab
- programmering, teknologi og robot

De fem deltagende skoler i talentprojektet er Tarup Skole, Tingkærskolen, Kroggårdsskolen, Skt. Klemenssskole og Spurvelundskolen. Skolerne har deltaget med elever og medarbejdere tilknyttet femte årgang.

Talentbegrebet har givet anledning til drøftelser, idet det kan forbindes med noget elitært. Samtidig var der bekymring for, om undervisningsdifferentieringen kunne være negativ motiverende for de elever, der skulle arbejde på laveste faglige niveau. Gennem arbejdet med den systematiske undervisningsdifferentiering har de fem deltagende skoler dog fået en metode, hvor der arbejdes ud fra et bredt talentbegreb. Undervisningsdifferentieringen kan understøtte de faglige talenter ind i almindelen samtidig med, at hele klassen udfordres tilpas i deres læring. Det har vist sig at fungere godt i undervisningen, hvilket underbygges af de foreløbige trivsels- og motivationsmålinger blandt eleverne.

Projektet og følgeforskningens indsamling af data om eleverne er i skrivende stund ikke afsluttet. Der er dog umiddelbart belæg for at fortsætte arbejdet med den systematiske differentiering og tilknyttede didaktik, og der er derfor udmøntet midler til de involverede skoler til at understøtte den fortsatte udvikling og forankring af projektets metoder i skoleåret 2018/19. Der arbejdes således systematisk med sparring og metodeudvikling på tværs af de fem skoler samt bredere forankring skolerne.

Talent - fritidstilbud

Talentprojektets andet spor er et fritidstilbud for fagligt talentfulde og højt begavede børn på mellemtrinnet. Fritidstilbuddet giver børnene mulighed for faglig fordybelse på præmisser, der tilgodeser deres høje indlæringskapacitet, og hvor der er fokus på at hjælpe et socialt fællesskab på vej. Intentionen er, at børn, der på grund af deres særlige forhold, oplever at være udfordret på fællesskaber i skolehverdagen, ved at få et tilbud om samvær med ligesindede, styrkes i deres muligheder for også at indgå i fællesskab i skolehverdagen.

I forbindelse med omprioriteringer indenfor Børn- og Ungeudvalgets ramme, besluttede Børn- og Ungeudvalget den 8/11 2016, at de tidligere øremærkede midler til aktiviteter for højt begavede børn blev omprioriteret. Der blev ved samme lejlighed lagt et opdrag ind i dette projekt om, at muligheder for aktiviteter til højt begavede børn indenfor eksisterende budgerammer skulle undersøges.

UngOdense har i 2017 og foråret 2018 forsøgt et par modeller for aktiviteter for højt begavede og fagligt talentfulde børn fra mellemtrinnet. Der er etableret en netværksmodel, hvor børnene på ungdomscentre rundt i byen indgår i et netværk og kan vælge sig ind på forskellige aktiviteter. På tre matrikler er der et par dage om ugen tilbud målrettet fagligt talentfulde og højt begavede børn. Aktiviteterne kredser om arbejde med teknologi, gaming, kreative værksteder og design. Der er omkring 35 børn tilknyttet netværket.

UngOdense fortsætter netværkstilbuddet i efteråret 2018. På tre ungdomscentre, hh.v. Kroggård, Ungdomshuset og Hjallesø udbydes interessegruppeaktiviteter for børn fra 5., 6. og 7. årgang, der har en særlig interesse for de udbudte emner og er særligt læringsparate, herunder højt begavede børn.

7. Aktuelle sager

D. Orientering

Åbent - 00.01.00-A00-5305-17

RESUMÉ

- Orientering om undervisningsandel for skolerne.
- Udvalgets sommerafslutning.
- Orientering om workshop den 15/5 vedr. politiske effektmål.